

Utredare	Anna Svensson	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin
Bilaga	Rapport efter kvalitetsgranskning	Box 6901 102 39 Stockholm

Kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Musikinstrumentmakare i Upplands Väsby (utbildningsnummer YH00352). Ansvarig utbildningsanordnare är Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin.

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och har hög kvalitet.

Samlad bedömning

Nedan beskriver vi kortfattat kvalitetsgranskningens resultat. För att läsa en utförligare beskrivning och för att ta del av myndighetens hela bedömning, kan du läsa mer i *Rapport efter kvalitetsgranskning* som ligger i en bilaga till detta beslut.

Ledningsgruppen har en bred sammansättning av ledamöter från olika delar av det berörda arbetslivet. De driver överlag en personsföretag och har i dagsläget inte behov av att anställa den kompetens som utbildningen ger. Detta med undantag för reparationsverkstaden i Stockholm som har ett behov att anlita konsulter och i undantagsfall anställa för reparationsarbeten.

Utbildningen medverkar till att utveckla och bevara yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället. Utbildningens mål och innehåll motiveras tydligt utifrån det aktuella arbetslivets behov. I linje med detta gör ledningsgruppen kontinuerligt mindre justeringar av utbildningens upplägg. Studerandegruppen träffar löpande personer som är med i utbildningens ledningsgrupp.

Kurserna bildar en pedagogisk helhet och genomförs i en ordningsföljd som främjar de studerandes kunskaps- och färdighetsutveckling och leder mot utbildningens mål. Under utbildningens tre år bygger studerande fem olika typer av gitarrer. Lärandet bygger på att utbildarna är närvarande medan de studerande bygger och kontinuerligt ger återkoppling på de studerandes arbete. Efter varje byggd gitarr får studerande även återkoppling av utvalda granskare. Knutet till utbildningen finns dels byggtekniska granskare, dels tonala granskare. På detta sätt utgår utbildningens genomförande på ett föredömligt sätt från de studerandes utveckling mot utbildningens mål.

Utbildningen bedrivs i Upplands Väsby, i en omgjord lada som ägs av kommunen. På nedervåningen har varje studerande en egen arbetsbänk. Där finns även en maskinpark med bland annat bandsågar och slipmaskiner. Arbetsbänkarna och maskinparken är på ett föredömligt sätt anpassade efter utbildningens innehåll och mål. På övervåningen finns också ett rum med kök som är rum för mat, fika och paus för de studerande samt passage till förrådsviden. Samma rum används som teori- och tentamenssal.

Myndigheten bedömer att teorisalen i sin nuvarande utformning inte är ändamålsenlig som teori- och tentamenssal. I kommunikeringen av den preliminära rapporten framför anordnaren att den teoretiska delen av utbildningen kommer att förläggas till salar i Folkuniversitetets hus på Kungstensgatan 45 inför kommande läsår.

LIA-kursen är en väl integrerad del av utbildningen och de studerande ser det innehållsliga sambandet mellan kursen och de övriga kurserna. Utbildningsanordnaren har ett nätverk med företag som erbjuder ett tillräckligt antal LIA-platser i Stockholm, i andra delar av Sverige och utomlands. Studerande söker LIA-plats på egen hand, men med stöd av huvudläraren och utbildarna.

Kvalitetsarbetet genomförs kontinuerligt och synpunkter från studerande tas om hand och leder till åtgärder. Studerandeflytandet genom studeranderepresentanterna fungerar på ett ändamålsenligt sätt med förberedande klassmöten för att samla in synpunkter från övriga studerande.

Könsfördelningen i utbildningen är ojäm och i de tre pågående utbildningsomgångar studerar bara män. Utbildningsanordnaren arbetar bland annat för att få en större kvinnlig representation i utbildningen genom att knyta kvinnliga granskare och ledningsgruppsledamöter till utbildningen. Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen bör ta fram en strategi för att arbeta för att få fler kvinnor att söka till utbildningen. I kommunikeringen av den preliminära rapporten framför anordnaren att de tillsammans med ledningsgruppen ska ta fram en tydlig strategi för det arbetet.

Utbildningen startade 2015 och sedan dess har en studerandeomgång tagit examen. Enligt de siffror som utbildningsanordnaren har rapporterat in till myndigheten har 3 av 6 examinerade studerande från omgången 2015 hamnat helt eller till största delen i rätt jobb.

Myndigheten avslutar härmed granskningen.

Ärendet

Myndigheten har genomfört kvalitetsgranskning av utbildningen Musikinstrumentmakare, anordnad av Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin i Upplands Väsby.

Kvalitetsgranskningen har utgått från det underlag som finns i Myndigheten för yrkeshögskolans system. utbildningsanordnarens insända material och en studerandeenkät. Ytterligare underlag fick myndigheten vid ett besök hos utbildningsanordnaren den 14 maj 2019.

Granskningen omfattar hela utbildningen och utgår från kvalitetskriterier som grupperas i fyra granskningsområden - Ledningsgruppen, Lärande, Lärande i arbete (LIA) och Kvalitetsarbete. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att identifiera områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

Utbildningens ledningsgrupp har tillsammans med utbildningsanordnaren haft möjlighet att lämna synpunkter på den bilagda rapportens innehåll och bedömningar och då även lyfta fram vilka egna åtgärder man avser vidta för att höja kvaliteten i utbildningen. Synpunkterna framgår av bilagd rapport.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att ge den granskade utbildningen en sammanvägd kvalitetsbedömning utifrån en fyrgradig skala.

Mycket hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Skäl för beslutet

Den granskade utbildningen leder till ett "smalt yrke". Det betyder att det i 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, ställs kravet att utbildningen ska tillgodose behov av eftergymnasial utbildning som avses leda till förvärvsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke. I 1 kap 3 § i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan kompletteras ovanstående syfte med att utbildningen ska medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

Enligt 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska yrkeshögskoleutbildningarnas kvalitet samt utbildningsanordnarens kvalitetsarbete.

Enligt 4 kap. 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan är utbildningsanordnaren skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I övrigt, se bilagd rapport efter kvalitetsgranskning.

Enhetschef Christer Bergqvist har beslutat i ärendet och föredragande har varit utredare Anna Svensson. I utredningen har även utredare Ingemar Persson deltagit.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Christer Bergqvist
Enhetschef

Anna Svensson
Utredare

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin

Utbildning: Musikinstrumentmakare

Studieort: Upplands Väsby

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Musikinstrumentmakare.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan 2019".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande och till LIA-handledare
- underlag från utredarnas besök hos utbildningsanordnaren

Vid besöket den 14 maj 2019 i Upplands Väsby träffade utredarna:

Namn	Organisation	Kategori
Linda Tiger	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Regionchef
Tove Marklund	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Verksamhetsledare
Elin Hagström	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Utbildningsledare
Henrik Jansson	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Huvudlärare
Tobias Lindberg	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Utbildare
Vilhelm Engström	Folkuniversitetet - Musikinstrumentakademin	Utbildare
Joakim Grahm	Helhet & Detalj Dekorationsmåleri Stockholm	Arbetslivsrepresentant
Magnus Ramel	Magnus Ramel Inlay Works	Arbetslivsrepresentant

Vid besöket träffade vi de studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2016, 2017 och 2018. Sammantaget var 15 av 20 studerande närvarande, inklusive de tre studeranderepresentanterna i ledningsgruppen.

Efter besöket har vi skickat en enkät till 6 LIA-handledare, som har haft studerande på LIA

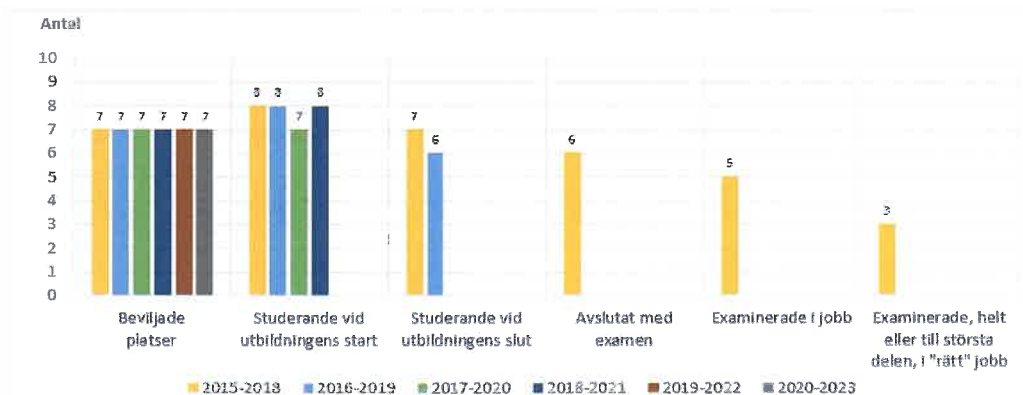
(lärande i arbete) som började utbildningen 2016, som 4 har svarat på.

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	600
Studieform	Bunden
Studietakt	100 %
Tidigare utbildningsnummer	201405630
Utbildningen leder till yrkesrollerna gitarrbyggare, musikinstrumentmakare, instrumentreparatör och träteknikslärare.	
Antal studerande i den granskade omgången är 8 varav alla är män.	
Utbildningen har en LIA-kurs på 115 Yh-poäng. LIA-perioden är placerad i slutet av utbildningen, före examensarbetet (50 Yh-poäng) och kursen i ritteknik CAD (20 Yh-poäng).	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen. Ledningsgruppen har möjlighet att lägga till förslag på förbättringar för varje kvalitetskriterium.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppen har genom sina samlade erfarenheter kunskap om de kompetenskrav som ställs på yrkesrollen. Den består av fem arbetslivsrepresentanter, tre studeranderepresentanter, en representant från skolväsendet, utbildningsledaren, huvudläraren och verksamhetsledaren.

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter har en bred sammansättning av ledamöter från olika delar av det berörda arbetslivet. En arbetslivsrepresentant är sångerska och gitarrist som bidrar med tonal kompetens i utbildningen. En annan representant äger och driver en butik med reparationsverkstad i Stockholm. De andra arbetslivsrepresentanterna bygger gitarrer under eget varumärke, tillverkar delar och utför specialarbeten åt andra gitarrbyggare och restaurerar instrument.

Arbetslivsrepresentanterna har kontakter med gitarrbyggare över hela världen. På så sätt har de inte bara god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet i Sverige, utan även internationellt.

Utbildningen medverkar till att utveckla och bevara yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället. Arbetslivsrepresentanterna driver överlag enpersons företag och har i dagsläget inte ett behov av att anställa den kompetens som utbildningen ger. Detta med undantag för reparationsverkstaden i Stockholm som har ett behov att anlita konsulter och i undantagsfall anställa för reparationsarbeten. På samma sätt kommer de flesta av de studerande att driva enpersons företag efter avslutad utbildning.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Utbildningens mål och innehåll motiveras tydligt utifrån det aktuella arbetslivets behov. I linje med detta gör ledningsgruppen kontinuerligt mindre justeringar av utbildningens upplägg. Bland annat har delen om fotografi i kursen entreprenörskap flyttats fram och lagts tidigare i utbildningen. Detta för att understryka relevansen av att som egen företagare kunna marknadsföra sin produkt. Detta även för att studerande ska kunna ta foton på sina gitarrer till sin individuella portfolio för att sedan kunna söka LIA eller andra uppdrag under utbildningen.

Ledningsgruppen har även förlängt LIA-kursen till följd av både de studerandes och arbetslivets inspel. Kursen har förlängts från 8 till 23 veckor – för studerandegruppen som

började utbildningen 2018. Det nya upplägget innebär att studerande ska kunna få en större bredd under LIA, exempelvis få prova på både reparation och byggnation.

Studerandegruppen träffar kontinuerligt personer som är med i utbildningens ledningsgrupp. Under introduktionsveckorna i utbildningen gör studerandegruppen ett studiebesök hos en av arbetslivsrepresentanterna. Det är en gitarrbyggare som använder CNC-teknik för att göra inläggningsarbeten i bland annat pärlemor åt andra gitarrbyggare. En annan arbetslivsrepresentant, som är gitarrist och sångerska, är tonal granskare i utbildningen. Efter varje byggd gitarr granskas dels det byggt tekniska utförandet, dels gitarrens tonalitet. Utöver arbetslivsrepresentanten som är tonal granskare är vissa arbetslivsrepresentanter byggt tekniska granskare. På detta sätt kommer studerande i kontakt med arbetslivsrepresentanterna kontinuerligt under utbildningen.

Studerandegrupperna uppskattar de kontakter som de har med arbetslivsrepresentanterna. Trots att studerandegrupperna i årskurs 1, årskurs 2 och årskurs 3 överlag känner till personer som är med i utbildningens ledningsgrupp har studerande i trean en större kännedom än studerande som går i ettan. Detta på grund av att treorna har fått fler kontakter med ledningsgruppen under sin utbildning – flera av dem har varit studeranderepresentanter under åren och de har haft LIA på ett urval av företagen som är representerade i ledningsgruppen.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Ledningsgruppens sammanträder i centrala Stockholm minst tre gånger per år och de har hög närvaro under mötena. Studeranderepresentanterna upplever att de deltar i ledningsgruppens arbete på lika villkor. Detta bekräftas även av de arbetslivsrepresentanter som vi har intervjuat – de menar att studeranderepresentanterna alltid kommer väl förberedda med underlag som de har tagit med sig från studerandegruppernas klassråd.

Ledningsgruppen har en arbetsordning som tydligt beskriver hur ansvar för kvalitetsarbetet är fördelat mellan utbildningsadministrationen och ledningsgruppen. Dock framgår det inte när ledningsgruppen är beslutsamässig av den arbetsordning som myndigheten har tagit del av.

I enlighet med arbetsordningen får studeranderepresentanterna, arbetslivsrepresentanterna och utbildningsadministrationen vid varje ledningsgruppsmöte beskriva sin situation. Arbetslivet brukar beskriva det aktuella behovet inom respektive bransch, exempelvis vad som är på gång inom reparation och byggnation.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Ledningsgruppen får kontinuerligt ta emot resultat av utvärderingar och uppföljningar. Av våra intervjuer med några av arbetslivsrepresentanterna och med utbildningsanordnaren framgick att förändringar i utbildningens upplägg och innehåll görs bland annat till följd av vad som framkommer i utvärderingarna.

Sammantaget går 20 studerande på utbildningen, fördelade i tre klasser. I ettan går åtta studerande, i tvåan går sex studerande och i trean går sex studerande. Ledningsgruppen har tillsammans med utbildningsanordnaren valt att utvärdera kurserna med enkäter. Men svarsfrekvensen är överlag låg, vilket innebär att statistiken inte ger en heltäckande bild över hur kvaliteten i utbildningen är. Samtidigt har huvudläraren ett nära förhållningssätt gentemot de studerande vilket innebär att de studerande framför kritik i andra kanaler än de digitala kursutvärderingarna. Därtill är studerandeflytandet i form av studeranderepresentanternas deltagande i ledningsgruppen starkt – studeranderepresentanterna håller klassmöten för att lyssna in klassens åsikter och synpunkter inför varje ledningsgruppsmöte.

I kommunikeringen av den preliminära rapporten meddelar utbildningsanordnaren att kursutvärderingar kommer att göras i den nya lärplattform, som införs hösten 2019. Utbildningsanordnaren har förhoppningar om att införandet av den nya lärplattformen kan komma att få betydelse för svarsfrekvensen.

Ledningsgruppens protokoll är tydligt skrivna men det saknas en systematik i hur det ska framgå vad som ska göras, vem som har ansvar och hur det ska följas upp. Utifrån de protokoll som vi har tagit del av är det en utmaning att följa utvecklingen av utbildningen. Exempelvis har studerandegruppen efterfrågat fler gästföreläsningar från branschen 2017, men den frågan har inte följts upp i skrivningarna i protokollen senare. Av protokollen framgår inte heller i text huruvida ledningsgruppen är beslutsfärdig eller inte.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppens protokoll bör skrivas på ett sådant sätt att det tydligt framgår vad som beslutas, vilka åtgärder som vidtas och på vilket sätt som det ska följas upp.
- Ledningsgruppens systematiska kvalitetsarbete skulle vinna på att ledningsgruppen såg över uppföljningarna och utvärderingarna med fokus på att öka svarsfrekvensen i utvärderingarna.

Ledningsgruppens förslag på förbättringar

Efter kommunikering av innehållet i rapporten lämnar ledningsgruppen följande förslag:

- Kursutvärderingarnas frågor och utformning kommer att ses över i ledningsgruppen för att göra dem enklare, mer kursspecifika och relevanta att besvara. Antalet frågor kan eventuellt minskas ner.
- Protokollmallen har uppdaterats så att det tydligt går att se vem eller vilka som ansvarar för varje specifik åtgärds punkt och när det är deadline för respektive åtgärd. Under rubriken "tidigare protokoll" ska det tydligt framgå vilka punkter från tidigare protokoll som återstår att åtgärda eller följa upp samt att övriga åtgärds punkter från tidigare protokoll är avslutade.
- Formuleringen angående ledningsgruppens beslutsfärdighet, "ledningsgruppen är beslutsfärdig när minst hälften av ledarmötena är närvarande" ska normalt finnas med i ledningsgruppens arbetsordning, men har fallit bort. Det är nu säkerställt att den finns med i arbetsordningen. Det ska också framgå av varje protokoll om ledningsgruppen har varit beslutsfärdig vid mötet.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser behöver utvecklas för att ge de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningen bedrivs i Upplands Väsby, i en omgjord lada som ägs av kommunen. På nedervåningen har varje studerande en egen arbetsbänk. Där finns även en maskinpark med bland annat bandsågar och slipmaskiner. Arbetsbänkarna och maskinparken är på ett föredömligt sätt anpassade efter utbildningens innehåll och mål.

Det finns en utbildningsledare som är knuten till utbildningen, men studerande har i huvudsak kontakt med huvudläraren i frågor som rör utbildningsorganisationen. Detta är i enlighet med de funktionsbeskrivningar som Folkuniversitetet har för respektive roll. Huvudläraren har den dagliga kontakten med studerandegrupperna medan utbildningsledaren kommer till skolan i genomsnitt en gång i månaden. De tre studerandegrupperna som vi intervjuade uppgav att det var tydligt till vem de skulle vända sig beroende på fråga. De upplevde även att utbildningsledaren var på skolan oftare än bara en gång i månaden.

Lokalernas luftfuktighet har diskuterats kontinuerligt under de senaste åren, vilket framgår av de protokoll som myndigheten har tagit del av. När gitarrer byggs är luftfuktigheten en viktig faktor. Luftfuktigheten ska ligga på ungefär 35 procent för optimal torkmiljö av limmade delar. Samtidigt finns arbetsmiljökrav om ventilation som kommunen måste följa. Att få arbetsmiljökraven om luftkvaliteten att harmonisera med behovet av rätt luftfuktighet är överlag svårt för alla som bygger gitarrer i Sverige, menar utbildarna och arbetslivsrepresentanterna. Det luftfukningssystem som finns i lokalerna i dag är ett permanent mobilt system som sedan 2017 ersätter det tidigare fasta. I kommunikeringen av den preliminära rapporten framför utbildningsanordnaren att det nya mobila systemet är bättre än det tidigare. Utöver det mobila systemet har utbildningsanordnaren köpt in luftavfuktare för att komplettera systemet och för att få bättre balans i luftfuktigheten. De extra luftavfuktarna behöver manuellt fyllas på med vatten. Om det under helger är låg luftfuktighet utomhus behöver luftfuktaren stå på över helgen – då behöver vattnet i luftfuktaren även fyllas på under helgen. Studerande har egna nycklar till lokalerna och studerande som bor nära skolan åker dit för att se över luftfuktigheten och fylla på luftfuktaren med vatten vid behov.

I vår intervju med studerandegrupperna framkom att ventilationen i treornas arbetsrum inte är bra vilket påverkar studiemiljön negativt. Det handlar om att ventilationen in i rummet kommer från maskinverkstaden – inte utifrån.

På övervåningen finns en "ljudstudio" för att göra tonala test av byggda gitarrer och ett utrymme särskilt anpassat för lackering av gitarrdelar. På övervåningen finns också ett rum med kök som är rum för mat, fika och paus för de studerande samt passage till förrådsvinden. Samma rum används som teori- och tentamenssal. De studerande anger att kombinationen av dessa funktioner i samma rum inte är ändamålsenligt. Det stör undervisning och tentamen när andra behöver tillgång till förrådsvinden eller köket. Men samtidigt sker mycket av den lärarledda undervisningen direkt i verkstaden och inte i teorisalen. Utbildningsanordnaren har teorilokaler inne i Stockholm, som har använts i denna utbildning vid ett tillfälle under ett moment i utbildningen.

Det finns rutiner för att identifiera personer som har behov av särskilt pedagogiskt stöd och svenska med yrkesinriktning. Inom Folkuniversitetet finns även en person, med särskilt ansvar för pedagogiskt stöd, som arbetar med att säkerställa att beslutade insatser genomförs.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Myndigheten bedömer att teorisalen i sin nuvarande utformning inte är ändamålsenlig som teori- och tentamenssal. Detta då lokalen även är kök, rum för mat, fika och paus för de studerande samt passage till förrådsvinden.

- Det finns ett missnöje bland studerandegrupperna om luftfuktigheten och ventilationen i lokalerna. Utbildningsanordnaren bör arbeta för att skapa en samsyn mellan utbildningsledningen och studerandegrupperna kring vilka åtgärder som har vidtagits och vad som planeras att göras i arbetet med luftfuktigheten i lokalerna.

Ledningsgruppens förslag på förbättringar

Efter kommunikering av innehållet i rapporten lämnar ledningsgruppen följande förslag:

- Vid introduktionen i början av läsåret ska vi tydligare informera om hur förutsättningarna ser ut, hur systemet fungerar, vad som är åtgärdat och att problemet med att hålla jämn luftfuktighet inte är specifikt för skolans lokaler – utan en utmaning som alla gitarrbyggare måste arbeta med kontinuerligt.
- Se över möjligheten att ordna separat inluft i treornas verkstad ska undersökas med kommunen/hyresvärden.
- Önskemål om att förlägga den teoretiska delen av utbildningen till salar på Folkuniversitetets hus på Kungstensgatan 45 har framförts av både lärare och studerande under våren 2019 och inför kommande läsår har salar redan bokats upp.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Under utbildningens tre år bygger studerande fem olika typer av gitarrer. Utbildningen inleds med att de bygger en klassisk gitarr, sedan bygger de en stålsträngad gitarr, en modern klassisk eller en modern stålsträngad gitarr, en orkestergitarr och avslutningsvis en elgitarr.

Efter varje byggd gitarr får studerande på ett föredömligt sätt återkoppling av utvalda granskare. Knutet till utbildningen finns dels byggtekniska granskare, dels tonala granskare. Den byggtekniska granskningen är betyggrundande och liknar gesällprovets poängsättning. Men den tonala granskningen är inte betyggrundande. Den är bara en form av återkoppling till studerande på grund av att upplevelsen av ett instrument är subjektiv.

Det är huvudläraren som har det pedagogiska ansvaret för genomförandet av utbildningen. Huvudläraren, som är på skolan alla vardagar i veckan, leder de två anställda lärarna som är på skolan två dagar respektive en dag per vecka.

Lärandet bygger på att utbildarna är närvarande medan de studerande bygger och de ger kontinuerligt återkoppling på de studerandes arbete. Emellanåt påkallar utbildaren alla studerandes uppmärksamhet, ber dem komma till en arbetsbänk och visar inför fler hur ett moment rent byggtekniskt ska göras. Beroende på hur långt andra studerande har kommit i sitt arbete kan utbildarna hålla samma genomgång fast vid flera olika tillfällen – detta för att individanpassa utbildningen. På detta sätt tillgodoses individuella behov såväl som att den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen återkopplas till de studerande.

I myndighetens studerandeenkät följer vi upp hur många timmar som studerande i genomsnitt lägger på sina studier. I denna utbildning lägger de flesta studerande i genomsnitt 40 timmar eller mer per vecka. Studerande har egna nyckelkort och får vara i

lokalerna även på kvällar och helger – med enda restriktionen att de alltid måste vara två av säkerhetsskäl.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens.

Studerandegruppen är mycket nöjd med lärandet i utbildningen och de uppgav vid våra intervjuer att utbildarna på ett föredömligt sätt bidrar till deras utveckling mot utbildningens övergripande mål.

Undervisningen genomförs i huvudsak av huvudläraren och de två anställda utbildarna. Det finns alltid en lärare på plats i lokalerna som kan stödja de studerande. Men för att respektive klass ska få lika mycket stöd och vägledning schemaläggs en lärare per klass 15 timmar i veckan. Eftersom de som går i trean har gjort samma moment som de som går i ettan gör just nu kan treorna stödja och inspirera ettorna.

Huvudläraren arbetar på heltid med utbildningen, mestadels med undervisning och handledning. De två anställda lärarna är yrkesverksamma inom branschen de dagar som de inte undervisar. Alla tre lärare har mycket aktuella ämneskunskaper och bidrar med inspel om bland annat trender till de studerande.

Mycket av lärandet bygger på att utbildarna visar hur man rent byggtekniskt gör och sedan gör studerande likadant. I denna hantverksutbildning har det hittills inte funnits behov av att sätta in pedagogikutbildning till utbildarna, menar utbildningsanordnaren. Däremot har de kontinuerliga lärarträffar där huvudläraren och de anställda lärarna, tillsammans med utbildningsledaren, träffar motsvarande funktioner i andra utbildningar inom Folkuniversitetet. På dessa träffar diskuteras pedagogiska dilemman vilket lärarna uppskattar mycket.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna.

Utbildningsanordnaren har ett nätverk med företag som erbjuder ett tillräckligt antal LIA-platser i Stockholm, i andra delar av Sverige och utomlands. Det är vanligt att studerande väljer att göra LIA utomlands. Bland studerande som går i trean var det exempelvis två studerande som valde att genomföra sin LIA utomlands.

Studerande söker LIA-plats på egen hand, men med stöd av huvudläraren och utbildarna. När studerande har hittat ett företag som de vill göra sin LIA på tar de kontakt själva, efter att huvudläraren eller utbildarna har gjort en bedömning av platsen. Studerande får information om vad det innebär att söka LIA eller jobb inom denna bransch – man skickar med ett urval av foton/detaljfoton på byggen som man har gjort.

Utbildningsanordnaren har hanterat behov av att byta LIA-plats. Vid ett tillfälle uppstod ett behov för en studerande att byta LIA-plats. En av utbildarna var då behjälplig och ordnade så att den studerande kunde byta till en annan LIA-plats.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att LIA är en väl fungerande del av utbildningen.

LIA-kursen är förlagd till slutet av utbildningen, före examensarbetet. Att studerande har gått igenom stora delar av utbildningen är bra för att kunna tillgodogöra sig LIA-kursen, menar huvudläraren.

I våra intervjuer med studerandegruppen som har haft LIA framkom att deras tilltro till sin egen kompetens och förmåga att arbeta inom yrket utvecklades positivt under LIA-kursen. Den bilden bekräftas även av den studerandeenkät som vi har skickat till studerandegruppen som startade utbildningen 2016 och som har haft LIA.

Under LIA-kursen kan studerande välja att fördjupa sig inom ett område som de är särskilt intresserade av. Det kan handla om gravyr, reparation eller byggnation. LIA-kursen är på åtta veckor, men från och med studerandegruppen som går i ettan nu kommer LIA-kursen i stället vara 23 veckor. Detta uppskattas av studerandegruppen i ettan och de andra som går i tvåan och trean menar under vår intervju att även de hade velat göra 23 veckors LIA.

Kursplanen för LIA ger en tydlig bild av vilka kunskaper den studerande ska uppnå under LIA-kursen. Utbildningsanordnaren har därtill ett bedömningsunderlag som handledaren får i samband med LIA-kursens start.

Kompetens hos LIA-handledarna

Kriterium: De personer som anlitats som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitats som LIA-handledare har rätt kompetens.

Flera LIA-handledare har varit knutna till utbildningen under flera år och de känner både huvudläraren och de anställda utbildarna. Branschen är liten och alla känner alla inom den. På så sätt har utbildarna bra koll på vilken kompetens/verksamhet som respektive handledare har. I den mån studerande vill göra LIA utomlands säkerställs att den handledaren har rätt kompetens genom att någon av utbildarna med ämneskompetensen ringer och stämmer av.

LIA-handledaren, utbildningsledaren och studerande skriver ett LIA-kontrakt. Av avtalet framgår vilka uppgifter som studerande ska genomföra under LIA. På så sätt säkerställs att LIA-handledaren erbjuder relevanta och kvalificerade uppgifter.

Handledarutbildning har inte erbjudits på det sätt som utbildningsplanen beskriver. "För att säkerställa handledarens kompetens erbjuds handledarutbildning", framgår av utbildningsplanen. Men i vår intervju med utbildningsanordnaren framkom att handledarutbildning inte erbjuds.

LIA-handledaren får ett bedömningsunderlag för att bedöma hur väl studerande har tillgodogjort sig kursen. Därtill ska de studerande muntligt och skriftligt redovisa erfarenheter från sin LIA-plats. De studerande som går i ettan och i tvåan får ta del av den muntliga redovisningen för att få inspiration till sin egen LIA-kurs och var de ska göra LIA.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren ska säkerställa sin beredskap för att erbjuda handledarutbildning för LIA-handledare och säkerställa huruvida det för enskilda handledare finns ett behov av sådan utbildning. Detta i enlighet med utbildningsplanens skrivningar om att handledarutbildning erbjuds för att säkerställa handledares kompetens.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Utbildningens kvalitetsarbete präglas av att huvudläraren har ett nära förhållningssätt till de studerande. Huvudläraren fångar upp förslag på förbättringar redan innan de hinner komma en kursutvärdering. Huvudläraren tar hand om sådana förslag och vidtar åtgärder kontinuerligt i utbildningen. Det kan handla om att huvudläraren lägger in ett extra undervisningspass om de studerande upplever att de behöver repetition.

Studerandegrupperna har kontinuerligt klassråd där de diskuterar vad som kan förbättras i utbildningen. Respektive studeranderepresentant tar sedan med sig önskemål och förbättringsförslag till ledningsgruppen. De studerande får sedan återkoppling på vilka förändringar som ledningsgruppen har gjort till följd av studerandegruppernas önskemål.

Utbildningsadministrationen ger de studerande möjlighet att svara på digitala kursutvärderingar efter varje avslutad kurs. Studerandegrupperna upplever att frågorna inte alltid är formulerade utifrån de punkter som de själva hade valt att lyfta om de hade fått göra utvärderingarna muntligt. De digitala kursutvärderingarna har även en låg svarsfrekvens vilket dels beror på att studerande överlag upplever att frågorna kan vara formulerade på ett mer relevant sätt, dels att de upplever att de redan har framfört sina åsikter i ett annat forum.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren behöver utveckla hur de arbetar efter en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Det finns en likabehandlingsplan som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet. Likabehandlingsplanen har gått igenom för studerandegruppen men huruvida det finns en rutin för hur LIA-handledare och utbildarna får ta del av denna är oklart.

Till de tre pågående utbildningsomgångarna var det inte en enda kvinna som sökte. I dagsläget finns inga kvinnor i någon av de tre pågående utbildningsomgångarna. Detta innebär att omklädningsrummet för kvinnor i dag används av männen i utbildningen. Den dag som en kvinna blir antagen till utbildningen kommer utbildningsanordnaren med lätthet införa separata omklädningsrum igen, beskriver utbildningsanordnaren.

I ledningsgruppens protokoll framgår inte att frågan om att bryta det könsbundna studie- och yrkesvalet har diskuterats. I kommunikeringen av den preliminära rapporten framför utbildningsanordnaren att de har ett pågående arbete med att öka antalet kvinnor som söker till utbildningen, men att de inte har varit tydliga i att beskriva det i protokollen. Ett led i deras pågående arbete är att utbildningsanordnaren har knutit kvinnliga granskare till utbildningen – under läsåret har 2 av 6 granskare varit kvinnor. De har arbetat för att

öka antalet kvinnor i ledningsgruppen och har valt in två kvinnliga ledamöter. I kommunikeringen framförde anordnaren att de även har arbetat med uppsökande verksamhet, bl.a. genom besök på Kulturskolan i Hammarby Sjästad.

Utbildningens lokaler är i nuläget inte tillgängliga för personer som sitter i rullstol. Utbildningsanordnaren menar dock att man har en beredskap att göra lokalerna tillgängliga den dag som det behovet uppstår.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren bör se till så att alla som är involverade i utbildningen får utbildningens likabehandlingsplan.
- Utbildningsanordnaren bör tillsammans med ledningsgruppen ta fram en strategi för att arbeta för att få kvinnor att söka till utbildningen.

Ledningsgruppens förslag på förbättringar

Efter kommunikering av innehållet i rapporten lämnar ledningsgruppen följande förslag:

- Utbildningsanordnaren kommer tillsammans med ledningsgruppen att ta fram och formulera en tydlig strategi för att få fler kvinnor att söka till utbildningen.
- Ledningsgruppen föreslår inom kort en genusvandring på skolan där man tittar på hur lokalerna kan anpassas för att öka tillgänglighet, ska trygghet och kännas välkomnande för alla.
- Samarbeten med andra utbildningar, t.ex. Industridesign för att öppna upp och ge värdefulla utbyten.
- Ta fram ett specifikt dokument som beskriver strategierna och som kan följas upp systematiskt.
- Föra statistik över söktrycket även med avseende på kön.
- Vi avser att ta fram och etablera en för utbildningen anpassade "code of conduct" likt den vi redan tillämpar på Balettakademin och Skrivarakademin. Denna ska implementeras vid seminarier där undervisande personal och utbildningsanordnare deltar.
- Det finns en plan för att byta ut bilder på hemsida, genomföra och lägga upp en intervju med internationell kvinnlig gitarrbyggare.
- Alla har tillgång till och får likabehandlingsplanen men vi kommer ytterligare arbeta med att säkerställa att de aktivt tar del av den.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av

Anna Svensson
Utreddare

Ingemar Persson
Utreddare